

МӘНЧЛИК БАКЫ·1976

Гардашым Сабирә вә онун јашылдарына.

ТӘЛӘС, АЙ ГАТАР

...Вагонлар елә бил почт гутусудур,
Инсанлар тәләсик мәктублар кими.
Гатар фит верәрәк дајаныр, будур,
Мәктублар унвана яғыр гар кими.

Јерө дүшәнләрдән бири дә мәнәм,
Унвана чатмагчы дәнмүшәм јелә.
Нә вахтдыр јолуму көзлөјир нәнәм,
Билирәм, савады олмаса белә,

Мәни охуячаг басыб бағрына,
Дејәмәк, өзүндән, ишиндән даныш.
Нәлә атам, анам, бачым бир јана,
Ҙығылачаг бизә јенә дост-таныш.

Билирәм, нәр кәсин гәлбиндә сөз вар,
Кәрәклир јетишә сөз унванина.
Јолларда ләнкимә, тәләс, ай гатар,
Мәктублар тез чатсын өз унванина.

БАКЫ

Мәним дорма шәһәрим,
Гој сәнин кәләчәйин
Ше'римин бахты олсун.
Дејирәм «Бакы» адлы
Ела ше'р јазым ки,
Бүтүн ше'рларимин
Вејүк пајтахты олсун.

О, 41-дә чыхыб кетди,
Сән докулдуң 42-дә.
Нәлә до јол көзләјирсән
Гајыдачаг бәс нә вә'дә?
Намы вурнај ишләйнди,
Башламышды кәндә бичин.
Икниң бир шәлә олдун,
Шәлә дартан анан учун.
Бәс эмиләр һарда талыб,
Хала идә сағын, солун.
Нәлә ајағ ачмамышдан
Тарлалара душду јолуны.
Анан замы бичә-бичо,
Чалды сәнин лајлајыны.
Дәшәк етди сәнин үчүн
От лајыны.
Јағыш јағды,
Үстүн-башын палчыг олду.
Құлак әсди,
Бәләжинә гылчыг долду.
Илләр кечди
Ајағ ачдын јаваш-јаваш.
Јашылдарын нәләр чекди,
Нәләр, гардаш?
Гарғы аты минмәј дә,
Дүзү, мачал тапаммадын.
Белиндә аз јол кетмәдин
Дәрәз јуклонмиш көнәр атын.
О илләрин ачысыны
Чох тез дујдун.
Үч јашында
Артыг «киши гырығыјдын».
О күнләрин эзәбыны,
Ачысыны
Данаг нечә?
Сән неч ушаг олмамысан
Ушаглығы анаг нечә?

Гоншулар көрүшө ахышыб кәләр,
Севдалы гызларла һәр ејван долар.
Бири күл кәтирәр, бири көврәләр
Адамлар нә гәдәр меңрибандылар.

Бу кемә аналар нараһат жатар,
Онлар исти чораб тохујар инди.
Бир вахт айры нәфмә охујан гатар
Әскәр нәфмәсини охујар инди.

Сыхар әлләрими нечә дост әли,
Нечә дост өпүшү навада галар.
Доланар бир анда обаны ели,
Хәjalым көjlәрдә һеj ганад чалар.

Архамча бојланар, бојланар о гыз,
Ничрана дәзәни мәтиң сајырыг.
Чыкыб дејүшләрдан ата-бабамыз,
Бизсә әскәрлијү чәтиң сајырыг.

Һәјат өз сиррини данышар јенә,
Чыхар јолларыма чәтиң јохушлар.
Анчаг чох чәкмәз ки, бу һәјат мәнә
Мәтанәт бағышлар, һүнәр бағышлар.

ӘСКӘР ДУЈФУЛАРЫ

1

Кејиндим эжнимә әскәр палтары,
Анам өз оғлујла өjүнә билар.
Инди варлығымда, инди синәмдә
Бир әскәр үрәjи дәjүнә биләр.

Истөjирсән мәни тут ода јандыр,
Нә олар, бәркијиб оларам мәтиң.
Әскәр палтарыны кеймәк асандыр,
Әскәр шәрәфини горумаг чәтиң.

Һәм қөзәлдиr, һәм гәшәнк
Әскәр шинели.
Һәм јорғандыr, һәм дәшәк
Әскәр шинели.

Ким кеjинсә эjиниң
Гызар бәдәни.
«О, әскәри горујар
Әскәр—вәтәни».

АНАМА МӘКТУБ

Догма өвладындан галмысан кенде,
Салам, ээзис ана, оғлундан салам.
Билирәм, дурмусан әлин чәнәндә,
Дејирсән көрәсән нечәдир балам?

Дарыхма, аначан, кеfим пис дејил,
Бир-бир күнләрими салырам ѡюла.
Тәсәлли верирсон, нәdir ки, бир ил
Һамы әскәр кедир, дарыхма, бала.

Орда оланда да елә беләjдин,
Јоллара баҳардын, дарыханда сән.
Дејирсән, ај оғул, каш тез кәләjдин,
Тәсәлли верен дә, дарыхан да сән.

Һәјат јолларында ағарыб башын,
Нәләр чәкмәмисән сән биздән јана.
Дејүшдән кәлмәjib иккى гардашын,
О вахтдан галмысан сән јана-јана.

Ики јара вармыш сәнин бағрында,
Бу дәрдә ачыләр чәтиң ки дәзә.
Сонра өjрәндим ки, вәтән угрұнда
Кедиб даýыларым «кедәр-кәлмәз».

Бағланыб өлүмүн горхунч голлары,
Һәјат дөнмәзләри араjыр, сечир.
Мән инди билдим ки, чәбінә ѡоллары
Бүтүн аналарын гәлбиндән кечип.

Сөһбөт узун чөкди бир аз дејэсэн,
Аначан, гөлбини бүрүмсөн гэм.
Бир дэ ки мәнимчүн һеч дарыхма сөн,
Вэтэнэ борчуму вериб дөнэрөм.

Дүшмәни дидэрөм бил ки, дишнимлэ,
Оғлунун һэр јердэ көрүнэр јери.
Елэ көлөрөм ки, бу көлишиимлэ
Иткүн дајыларым гајыдар кери.

ПОЛАДА ДӨНӨСЭН

Вэтэнчүн дөјүшэн мәрд огулларын
Нәләр чәкдиини инди дујмушам.
Вахт олуб, устүндө јатмышам гарын,
Башымын алтына даш да гојмушам.

Кечә тәк галмышам чөлүн дүзүндэ,
Шахта касиб мәни, јенә дәэмүшәм.
Jaјын истисиндә, гышын бузунда
Чөлләрдә өзүмә сәнкәр газмышам.

Чох шејә гадирөм, инди нә дәрдим,
Дана горхутмајыр дәрә, дик мәни.
Даңымдан јел етчәк хәстәләнәрдим,
Полада дөндериб әскәрлик мәни.

8 МАРТ

Дүнjaја көз ачмысан,
Сән мартаң сөккизиндә.
Утанчаг бир севинч вар
Бу күн сәнин үзүндә.
Сәнин ки ад күнүндүр,
Ай дост, утаммаг нејчүн?
Аналар бајрам едәр
Огуллар доғулан күн.

АРЗУ

Аналарын гәлбиндән
жох олајды тәлашлар,
Тәзә изгәмә гошајдыг
тәбиэтә, күнәшә.
Топларын луләсүндә
јува гурајды гушлар,
Дүнjanы изгәмә илә
Тутајдылар атәшә.

БАҢАР

Јенә тәбиэтин көзәл чагыдыр,
Тәзә дон кејиниб инди бағча, бағ.
Баңар тәбиэтин чаванслығырып;
Ағачларын башы ағарыб анчаг.

Ачылан чичәкләр бир күн солачаг,
Онларын һәјаты санки бир андыр.
Пајызда һәр чичак мејвә олачаг,
Баңар чаванса да, мүдрик чавандыр.

НЕЙЛӘЖИМ?

Мәһәббәтдән аз яз,
Ешитмишәм
нечаләриндән.
Нејләјим,
чәкә билмирәм
дәмир ајарымы
Мәһәббәтин магнит
кучәләриндән.

АХТАРЫРАМ

Бир сөз сөјләјендә од тутуб јанан
Гызырыб алланан уз ахтарырам.
Һәлә кечикмишәм бу ахтарыشا,
Елә билмәјин ки, тез ахтарырам.

Үмидсизлијими вериб јухуја,
Ахтардым, арадым ман дуја-дуја.
Лағ едән дә олду, дедиләр куја
Ову итиришем, из ахтарырам.

Бирчә тәбәссүмлә руһум исинди,
Ширин дујгуларым динди, нә динди.
Дедијим көзәли тапмышам, инди
Гәлбими ачмаға сез ахтарырам.

ГЫЗЫМ

Бир тәјјарә мејданыдыр она
Ана агушу—исти бир гучаг.
Әлләренин вурур бир-бирнә,
Аз галыр

севинчиндән уча.
Бејүүр көзләримдә
Онун көрпә дүңясы.
Гызымын севинчинин
Бир ганадында ман учурам,
Бир ганадында анасы.

ЈЕТИМ СЕКАҢ

О дујгулар чырағыдыр,
Әсрләрлә жана сыдыр.
Бу дүңјада она
өлүм-итим олмаз.

Одлар журду Азәрбајҹан
О көсин ки, анасыдыр
Жетим олмаз, Жетим секәһ,
жетим олмаз!!

Бир үрәјин нарајыны.
Мин үрәј јетирмисән,
Жетим секәһ.
Сөjlә, кимин жетимисән,
Жетим секәһ?!

Бирчә күн дә јашамаздын,
Үрәкләрин арзусуна тән олмасан.
Мугамымыз жетимләшәр сән олмасан.

НАҒЫЛ БУЛАҒЫ

Тутар нәвәсинин әлиндән һәр күн,
Онун истәклиси дүңјада мәнәм.
Ширин нағыл ахар дилиндән һэр күн,
Нағыл булағыдыр елә бил нәнәм.

Кезүндән көрүнәр гәлби сыйлласа,
Бир елини һикмәти һопуб ганына.
Һәр кимин үрәји нағылсызласа
Дурмасын, нәнәмин кәлсин жанына.

МӘҚТУБЛАР

Мәқтуб вар исинмәк олар көзүнә,
Мәқтуб вар, ичинде санкى буз кәлир.
Бири тәхәллүс дә јазыр өзүнә,
Биринин мәқтубу имзасыз кәлир.

Кәрәксиз кағызлар почталына јук,
Чоху ғом кәтирир севинч јеринә.
Бә'зиси атәшли, бә'зиси сөнүк;
Мәқтублар бәнзәјир саһибләринә.

Аз галыр өзүну адам итира,
Чаваб јазмалысан һәрәј бир-бир.
Чоху да јаздығы беш-он сатирә
Беш-алты вәрәглик чаваб истәјир.

Гураглыг дурмајыб һәлә гәсдимә,
Еле бил дәниәм, һеj ахшам, сәhәр
Мәқтублар чај кими ахыр үстүмә
Бири лил кәтирир, бириси көвһәр.